

Frederik Andersen lærer i Norup 1877-1915

Frederik Andersen blev født 12. dec. 1848 i Kogsbølle ved Nyborg. Som ung arbejdede han ved landbrug og gartneri. 1870 tog han på Ryslinge Højskole og i 1873 begyndte han på Gjedved Seminarium, hvor han selv læste til eksamen og året efter kunne kalde sig lærer.

Han havde pladser som huslærer, højskole- og realskolelærer og forskellige vikariater, inden han i 1877 først blev hjælpelærer ved Norup Skole, derefter 1. dec. 1877 fastansat som enelærer ved samme Skole og kirkesanger i Norup Kirke.

Frederik Andersen blev formand for sognerådet. I hans formandstid blev Hasmark Kirke bygget, der kom forskole og både Hasmark og Norup Skole blev nybyggede. Der kom skolegang hver dag. Andersen holdt aftenskole, han var formand for foredragsforeningen – og så var han en flittig skribent med artikler til forskellige blade.¹

Gift

Frk. Christiane Johanne Wildt var datter af den tidligere lærer ved Norup skole, Emil Wildt. Nu kom denne unge lærer til skolen, det måtte blive et par. Frederik var 29 og bruden 27, da brylluppet stod i Norup Kirke 2. januar 1878.

Børnene

Johannes Wildt Andersen blev født i oktober 1878.

Axel Mogens Andersen blev født i november 1879.

Axels liv blev dog kort, han døde som 7-årig af en nyrebetændelse.

Senere kom børnene Anna Rigmor f. 1881, Harald Rask f. 1883, Otto Ambrosius f. 1885, Ingeborg Sofie f. 1887, Laurits f. 1889 og Emilie Kirstine f. 1892.

¹ Lærerne og Samfundet. 1913.

Frederik Andersen med fru Christiane og de ældste børn, Johannes, Axel, Anna og Harald.
Billedet er fra 1884, Axel står hos sin far, samme år gik han bort.

I hjemmet i Norup Skole. Fra venstre sidder ifølge teksten på billedet enkefru Sophie Wildt (død 1904) - men ligner det dog ikke en af husets døtre? Frederik Andersen i sofaen, stående hans datter Emilie, fru Andersen og sønnen Otto Andersen Wildt, lærer i Norup 1915-1942.

Børnene i Norup Skole ca. 1888-89. Tre af lærer Andersens børn ses. Stående i øverste række som nr. 3 fra højre ses Johannes Wildt Andersen. Den lille purk stående yderst til højre er Otto Wildt Andersen. I forreste række sidder Anna Rigmor som nr. 5 fra venstre.

Familien Andersen Wildt i Norup Skole. Lærerpæret Christiane og Frederik Andersen (med høj hat) sidder i midten forrest. De unge må være børn/svigerbørn.

**Frederik Andersens kone, Christiane, 80 år gammel.
Hun levede 78 år af sit lev i Norup Skole. Foto Roma Lund.**

Lærer Andersen med elever ca. år 1900.

Undervisningen

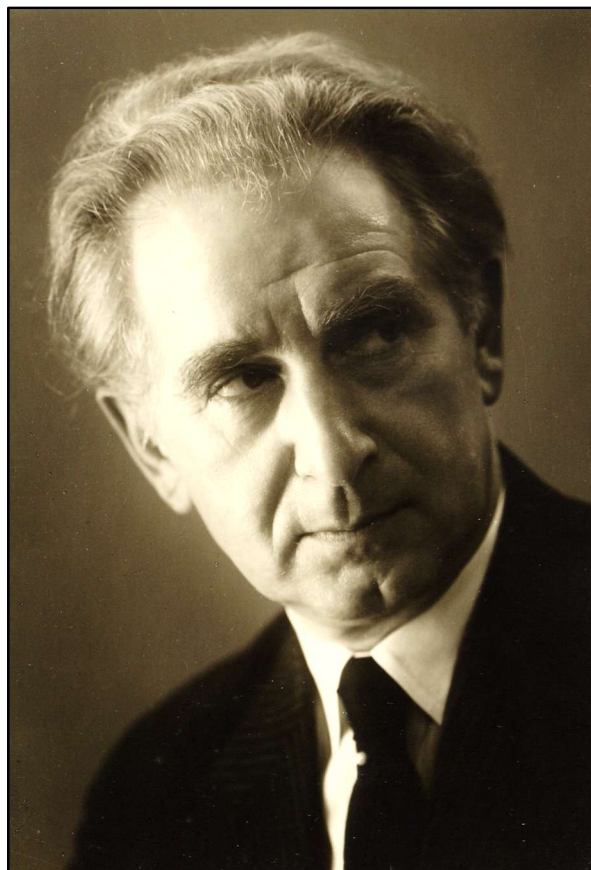
I 1910 inviterede Frederik Andersen kredsens lærere til besøg i Norup Skole for at overvære undervisningen. Lærer P.A. Pedersen i Hessum Skole har skildret besøget: Lærer Andersen havde ikke én men 7 store tavler i skolestuen, og hans børn kunne skrive stil om alt, selv en bukseknop. På væggene hang papstykker og folioark, hvorpå der var skrevet regneopgaver og remser fra geografien. Børnene var delt i hold, som stod og øvede sig på regnestykkerne og lærte remserne udenad. Andersen vejledte holdene, til hver enkelt kunne remserne "med nakken". Børnene lærte f.eks. remsen om "de syv ydmyghedens tegn" - 1. Nikke. 2. Hatten af. 3. Neje. 4. Bukke. 5. Knæle. 6. Panden mod jorden og 7. kaste sig på maven.

Børnene råbte i munden på hinanden som i den indbyrdes undervisnings dage. Bøger med foliosider var fyldt med digte til læsning og afskrivning. Alle regnebogens opgaver var indført med løsning i lignende bøger, som var til rådighed for børnene, så regningen for manges vedkommende kun kom til at bestå i afskrivning. Da prøven på religionsundervisningen kom, satte Andersen sig ved et af skolebordene med børnene i en kreds om sig siddende på borde og bænke. Lignelsen om den rige mand og lazarus skulle gennemgås. Børnene skiftedes til at læse et par sætninger, tegnene blev også læst med - udtalt med hævet stemme.

Ude i haven holdt Andersen siden foredrag om "de tre L'er", Læreren, Loven og Leddyret, det sidste forstået som skolens mangedelte tilsyn. Dagen sluttede med, at Andersen bød på lammesteg og jordbær.

Lærer P.A. Pedersen fortæller videre, at der var delte meninger om undervisningen, men hovedparten af beboerne stod på Andersens side, hvilket resulterede i, at sønnen Otto Wildt Andersen efterfulgte sin far i embedet i Norup.

Frederik Andersen var lærer og kirkesanger i Norup i næsten 40 år. Han sov stille ind i Norup Skole den 29. juli 1922.

*Otto Wildt Andersen.
Foto Mydtskov ca. 1938.*

Otto Wildt Andersen tog eksamen fra Odense Seminarium 1909. Derefter andenlærer på Refsvindinge Skole, inden han 1. januar 1916 tiltrådte pladsen som enelærer ved Norup Hovedskole, hvor han var lærer til 1942.

Derefter var der vikarer ved skolen et par år, inden H. Ellegaard Frederiksen blev lærer/skoleinspektør i Norup Sogn 1944-85.

Fotos er fra H. Ellegaard
Frederiksens Samling.
Nordfynsk.dk 17.9.2025.